

Althingi spiikri Einar K. Guðfinnssoni kõne 20. Augusti Klubi ja XIII Riigikogu pidulikul istungil, 20. august 2016

Teie ekstsellentsid Eesti Vabariigi president, Eesti Vabariigi Riigikogu esimees, Eesti Vabariigi peaminister – austatud 20. Augusti Klubi liikmed, lugupeetud parlamendiliikmed, austatud külalised.

Ajaloo kontekstis on 25 aastat lühike aeg, kuid inimese meelest piisavalt pikk, et olla mälestus kaugest ajast. Meie riikide rahvastikust suure osa – noorema põlvkonna – jaoks toimusid 1991. aasta sündmused Eestis enne nende sündi ja on seega üsna kauged ajaloolised sündmused.

Minul on 1991. aasta ajaloolised sündmused meeles ja ma ei unusta neid kunagi. Äsjavalitud parlamendiliikmena olin ma uhke meie valitsuse tegevuse üle, mida juhtisid peaminister Oddsson ja välisminister Hannibalsson. Meie valitsus toetas kindlalt Eesti nõudmisi saada tagasi iseseisvus ja tunnustas esimesena teie iseseisvust. Uudised Tallinnast ja pildid sellest, kuidas vaprad eestlased kaitsesid Tallinna teletorni, on mulle igaveseks mällu sööbinud.

Minu arvates on äärmiselt tähtis hoida mälestusi elus ja õppida ajaloost. Ärgem kunagi unustagem, kuidas Nõukogude Liit ja Natsi-Saksamaa lämmatasid Molotovi-Ribbentropi paktiga suhteliselt noorte Balti vabariikide vabaduse. Olite sunnitud elama ligi pool sajandit nõukogude ikke ja okupatsiooni all ning 1990. aastate alguses kõhklesid lääneriigid esialgu, kas toetada teie õigustatud nõudmisi taastada iseseisvus – mõnede väga oluliste eranditega!

Seetõttu peab noorem põlvkond teadma, kui olulised ja väärtuslikud on sõltumatus, demokraatia ja vabadus ning kui haprad nad olla võivad. Kuna demokraatia ja selle ideaalid on Lääne ühiskonnas nii sügavalt juurdunud, on meil kalduvus selle tõelisele väärtusele igapäevaelus mitte kuigi palju mõelda. Kuid rahvaste enesemääramisõigus, rahvusvahelise õiguse austamine ja territoriaalne puutumatus ei ole midagi, mida saab praegusel uuel sajandil pidada iseenesestmõistetavaks, isegi mitte Euroopas, nagu viimase aja sündmused näitavad.

Eesti on iseseisvuse taastamisest möödunud 25 aasta jooksul suutnud parandada nõukogude okupatsiooni tekitatud kahjud ja saanud väljakujunenud parlamentaarse demokraatiaga riigiks. Minus tekitab imetlust Eesti edukus üleminekul kommunismilt turumajandusele. Samuti olete te selle aja jooksul saanud Euro-Atlandi integratsiooni täieõiguslikeks ja aktiivseteks osalisteks ning asunud teile õigusega kuuluvale kohale Euroopa rahvaste hulgas, *primus inter pares* mitmes valdkonnas, nagu IT ja küberjulgeolek.

On neid, kes väidavad, et üha enam globaliseeruvast maailmast, kus kõik on omavahel seotud, on väikeste häält raske kuulda. Mina isiklikult arvan, et mitte riigi suurus ei määra tema olulisust – määrav tegur on hoopis tema ideede ja väärtuste suurus.

**Althingi spiikri Einar K. Guðfinnssoni kõne 20. Augusti Klubi ja
XIII Riigikogu pidulikul istungil, 20. august 2016**

Samuti usun ma, et väikeste rahvaste jaoks on oluline hoida kokku, sest meie hääl on tõesti tugevam, kui see kõlab üksmeelselt koos. Balti riikide ja Põhjamaade tugevad sidemed ja tihe koostöö on selle tõestuseks ja meie kõigi jaoks ülioluline.

Selle olulise sündmuse puhul, kui tähistatakse veerand sajandi möödumist Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamisest, annan ma edasi Islandi parlamendi Althingi tervitused, soovides Eestile ja tema rahvale jätkuvat edu tulevikus. Islandi ja Eesti sõprussidemed on sügavale juurdunud ja ehtsad, samuti nagu sõprus teiste Balti riikidega. Toetasime teid 1991. aasta rasketel aegadel ja te võite olla kindlad meie toetuse jätkumises!